

UDC 371.035.6(09)(477.8)

DOI 10.35433/pedagogy.3(122).2025.14

DEVELOPMENT OF STUDENTS' PUNCTUATION COMPETENCE IN THE PROCESS OF WORKING ON INTERSTITIAL AND INSERTED CONSTRUCTIONS IN UKRAINIAN LANGUAGE CLASSES FOR PROFESSIONAL PURPOSES

O. A. Hordiienko*

The problem of formation and development of the communicative competence of the students of education and language and speech as its components remains in the focus of many studies aimed at the implementation of modern innovative approaches to the student's practical assimilation of the most important provisions of educational components. The leading role among them is played by linguistic educational components that focuses the attention of future specialists on the formation of their spelling skills and abilities. The article analyzes research on the issues of parentheses and embedded constructions, improvement of students' punctuation competence in the process of conducting practical classes on the Ukrainian language in a professional direction, offers a set of exercises aimed at actualizing students' ability to distinguish between the parentheses and inserted constructions. It is noted that in the process of language education of students of higher education, more attention is paid to the formation of their spelling abilities and skills, while at the same time, the formation of students' punctuation competence may be overlooked by the teacher. They cannot always explain the choice of punctuation marks and justify their use, give an appropriate rule, explain the structure and determine the type of sentence, as well as the elements that complicate it, thereby justifying the setting of punctuation marks. A significant number of students experience difficulties in defining and distinguishing parentheses and embedded constructions. The reason for this is the complexity of the named syntactic concepts and insufficient attention to this aspect of work in schools and institutions of higher education. At the same time, when writing coursework and diploma papers, articles, and creative works, students of higher education try to use parentheses and embedded constructions of various meanings, but they are not always sure which punctuation marks to use in such cases. The purpose of the article is to consider the main issues of work on parentheses and embedded constructions as a means of forming the punctuation competence of students of higher education in the process of conducting practical classes on the Ukrainian language in a professional direction, as well as to propose a set of exercises aimed at improving the punctuation competence of students of higher education. Various exercises for observing language phenomena, analyzing syntactic units, improving students' abilities and skills in the correct use of parentheses and embedded constructions are described in detail. The obtained results are briefly summarized; it is recommended to introduce reproductive and creative exercises into the educational process in Ukrainian language classes under professional guidance. The obtained results are briefly considered; it is recommended to introduce reproductive and creative exercises into the educational process in Ukrainian language classes under professional guidance. Prospects for further research in the outlined area are also

* Candidate of Pedagogical Sciences (PhD in Pedagogy), Associate Professor
(Zhytomyr Ivan Franko State University)
YELENA_G@i.ua
ORCID: 0000-003-3384-3656

determined. The materials of the article can be used to improve the methods of teaching the Ukrainian language in a professional direction as a component of the training of future specialists of various profiles.

Keywords: students of higher education, syntax, punctuation, punctuation marks, Ukrainian language for professional direction, parentheses, word combinations and sentences, embedded constructions.

РОЗВИТОК ПУНКТУАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ РОБОТИ НАД ВСТАВНИМИ ТА ВСТАВЛЕНІМИ КОНСТРУКЦІЯМИ НА ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ

О. А. Гордієнко

Проблема формування і розвитку комунікативної компетентності здобувачів освіти та мовної і мовленнєвої як її складових залишається в центрі уваги багатьох досліджень, що зорієнтовані на впровадження сучасних інноваційних підходів до практичного засвоєння студентом найважливіших положень освітніх компонент. Провідну роль серед них відіграють мовні освітні компоненти, що зосереджують увагу майбутніх спеціалістів на формуванні в них правописних умінь і навичок. У статті проаналізовано дослідження з питань вставних та вставленіх конструкцій, вдосконалення пунктуаційної компетентності студентів у процесі проведення практичних занять з української мови за професійним спрямуванням, запропоновано комплекс вправ, спрямованих на актуалізацію умінь у студентів розрізняти вставні та вставлені конструкції. Зазначається, що у процесі мовної освіти здобувачів вищої освіти більше уваги звертається на формування в них орфографічних умінь і навичок, водночас поза увагою викладача може залишатися формування пунктуаційної компетентності студентів. Вони не завжди можуть пояснити вибір розділових знаків та обґрунтувати їх застосування, навести доречне правило, пояснити структуру та визначити тип речення, а також елементи, що його ускладнюють, тим самим обґрунтувати постановку розділових знаків. Значна кількість студентів відчувають складності у визначенні та розрізненні вставних та вставленіх конструкцій. Причиною цього є складність названих синтаксичних понять та недостатня увага до цього аспекту роботи в школі та закладі вищої освіти. Водночас під час написання курсових та дипломних робіт, статей, творчих робіт здобувачі вищої освіти намагаються використовувати різноманітні за значенням вставні та вставлені конструкції, але не завжди впевнені, які розділові знаки в таких випадках використовувати. Мета статті – розглянути основні питання роботи над вставними та вставленіми конструкціями як засобу формування пунктуаційної компетентності здобувачів вищої освіти у процесі проведення практичних занять з української мови за професійним спрямуванням, запропонувати комплекс вправ, спрямованих на вдосконалення пунктуаційної компетентності здобувачів вищої освіти. Детально описано різноманітні вправи для спостереження за мовними явищами, аналізу синтаксичних одиниць, вдосконалення умінь і навичок у студентів щодо правильного використання вставних і вставленіх конструкцій. Коротко узагальнено отримані результати, рекомендовано впроваджувати в освітній процес на заняттях з української мови за професійним спрямуванням вправи репродуктивного та творчого характеру. Також визначено перспективи подальших досліджень в окресленій площині. Матеріали статті можуть бути використані для вдосконалення методик навчання української мови за професійним спрямуванням як складової підготовки майбутніх спеціалістів різних профілів.

Ключові слова: здобувачі вищої освіти, синтаксис, пунктуація, розділові знаки, українська мова за професійним спрямуванням, вставні слова, словосполучення та речення, вставлені конструкції.

Introduction of the issue. Defined by the Law of Ukraine "On Education", the main principle of the development of the higher education system involves ensuring the quality of training of competent specialists in a modern

university. The problem of forming and developing communicative competence of students and its language and speech components remains the focus of many studies focused on the implementation of modern innovative approaches to the

practical assimilation of the most important provisions of educational components by the higher education seekers [3: 150].

It should be noted that in the process of language education of higher education seekers, more attention is paid to the improvement of their spelling skills and abilities, while the process of forming their punctuation competence, in our opinion, may remain outside the educator's attention. At the same time, a pilot study of the level of formation of punctuation competence of higher education seekers, conducted among 1st year students at Zhytomyr Ivan Franko State University during 2023-2024, showed that only 30% of respondents showed a high level of formation of punctuation competence; 50% of respondents showed an average level of formation of punctuation competence, and 20% indicated a low level of formation of punctuation skills. Students cannot always explain the choice of punctuation marks and justify their use, referring to an appropriate spelling rule. Some cannot explain the structure and determine the type of sentence, as well as the elements that complicate it, thereby justify the placement of punctuation marks. A significant number of students experience difficulties in defining and distinguishing between parentheses and embedded constructions. The reason for this is the complexity of the aforementioned syntactic concepts and insufficient attention to this aspect of work at school and higher education institutions (HEIs) [6: 82].

The need to consider embedded constructions is caused primarily by the fact that in creative works, when writing term- and diploma papers, articles, higher education students try to use parentheses and embedded constructions, which are various in meaning, but they are not always sure which punctuation marks to use in such cases. In addition, performing communicative exercises related to the transformation of embedded constructions in all possible options is one of the effective ways to develop students' speech skills [7: 10]. Therefore,

the relevance of the problem is beyond doubt.

Current state of the issue. The issue of parentheses and embedded constructions has traditionally been considered within the framework of complicating elements in the structure of a syntactic unit [2, p. 220]. We should also note that for a long time a unanimous view in understanding the above-mentioned syntactic phenomena was not achieved, and the distinction between interstitial and inserted constructions began to be observed in scientific works only at the turn of the 50s and 60s of the last century [15: 162].

Modern linguists (including S. Baydus, P. Dudyk, I. Zhytar, A. Zagnitko, B. Kulyk, A. Mamalyga, M. Plyushch, K. Shulzhuk, etc.) have considered the problems of the role of parentheses and embedded constructions in syntactic units, their distinction; analyzed the semantics, structure, connections with other words in a sentence, and the features of the categories of interstitiality and insertion [5; 8; 12]. The problem of studying syntactic units from the point of view of the communicative-activity approach has been investigated in the works of methodologists M. Vashulenko, L. Davydyuk, T. Donchenko, V. Kapinos, O. Kupalova, Ya. Melnychayka, S. Omelchuk, L. Palamar, M. Pentylyuk, K. Plysko, M. Stakhiv, G. Shelekhova, etc. [4; 6; 7].

Syntax researchers L. Azarov, M. Karpenko, M. Karanska, L. Kadomtseva, Z. Oliynyk, O. Sydorenko, etc. note that parentheses and embedded constructions are implemented not only in certain styles, but can act as a specific feature of an individual author's style. In other words, interstitial and inserted components help to detail, evaluate, and formulate the author's opinion [11]. Thus, the above-mentioned issue is relevant, because higher education students who work on writing scientific works, namely articles, term papers, bachelor's and master's theses, must correctly use the specified units in the process of forming their own style of expression [9: 40].

Aim of the research is to consider the main issues of using parentheses and embedded constructions as a means of forming punctuation competence of higher education seekers in the process of conducting practical classes in the Ukrainian language for professional purposes, as well as to offer a set of exercises aimed at improving the punctuation competence of higher education students.

Results and discussion. The task of the teacher-linguist is to teach students to distinguish parentheses from the semantic and grammatical structure of a sentence, as well as to successfully identify embedded words and sentences. The acquisition of syntactic norms is closely related to the consolidation and strengthening of conscious punctuation literacy, therefore, accordingly, students improve their skills and abilities to correctly place punctuation marks [1: 45].

Embedded words, word combinations and sentences are considered elements that expand the sentence, have the meaning of an additional message, clarifying the content of the main sentence or its members. Some embedded constructions interrupt the sentence without undergoing transformations, others maintain a close connection with the main (basic) sentence but do not violate the integrity of its semantic and grammatical structure and are aligned into separate members of the main sentence during various transformations, depending on the reason for which the specified construction is included. If the embedded construction is presented in a

sentence saturated with rich semantics, then it is transformed into an independent one: *Уперше дізнявся Григорій про те, що в нього є батько, – дома казали-бо, що немає, – тоді, коли ще грався в пісочку* (H. Tiutiunnyk). Compare: *Григорій про те, що в нього є батько, – дома казали-бо, що немає, – тоді, коли ще грався в пісочку. Хоча дома казали-бо, що немає.*

If the parentheses, which does not interrupt the main sentence, carries a logical accent, that is, is formed in the sentence as a high degree of separation in order to give it the greatest communicative significance, then it is transformed into a separate member of the sentence or a subordinate clause: *Обганяєш днів своїх кортеж (а вони гримлять, важкі і вперті), тільки підлости не обженеш і не обженеш своєї смерті.* (D. Pavlychko). Compare: *Обганяєш днів своїх кортеж, що гримлять, важкі і вперті, тільки підлости не обженеш і не обженеш своєї смерті. Обганяєш днів своїх кортеж, важких і впертих, тільки підлости не обженеш і не обженеш своєї смерті.*

Part of the Ukrainian language for professional purposes lesson can be devoted to the consideration of embedded constructions, when students work on improving punctuation skills and abilities. To do this, the teacher needs to prepare a table where language material is placed for organizing observation of syntactic phenomena. The sentences with parentheses and embedded constructions can be placed in two columns (Table 1).

Table 1

Parentheses and sentences with embedded constructions	
Parentheses	Embedded constructions
<p>1. Ви, <u>значить</u>, принесли свої клейноди (L. Kostenko)</p> <p>2. <u>На мое щастя</u>, дідові, <u>видимо</u>, недавно принесено їжу (V. Pidmohylnyi).</p> <p>3. А зілля – річ, <u>ви знаєте</u>, капризна: тут воно чари, тут воно й трутизна (L. Kostenko).</p> <p>4. Береговенко з недовір'ям глянув і підморгнув, <u>як здалося</u> мені. (Yu. Zbanatskyi).</p>	<p>5. I дівчинка (<u>Господи! Коса мов крило, вся – ніжність, вся – гетьівські твори</u>) і та собі свастику ліпить на лоб, не відаючи, що творить (B. Necherda).</p> <p>6. Роботи залишилося на годину-півтори, дощок сто з лишком. А як добре налягти – <u>останні ж!</u> – то й за годину можна подужати (H. Tiutiunnyk)</p> <p>7. Я – <u>ти ж мене знаєш!</u> – Зараз одбив від неї всю ту шушиваль, що швендяла коло неї та оббивала пороги... (Panas Mytuyi).</p>

	8. Коли народився Григорій – <u>це було 6 травня 1920 року</u> , – його виришили назвати Георгієм (H. Tiutiunnyk).
--	--

The next step is the analysis of linguistic phenomena to develop students' skills in systemic analysis and mastery of the norms of the Ukrainian literary language. Analyzing the sentences in the left column, students must independently characterize the elements of the parentheses (in the first sentence, the interstitial word of verbal origin conveys a connection of thoughts; in the second, the interstitial combination of words "на мое щастя" expresses the speaker's emotional state, his feelings; in the third sentence, the interstitial sentence "ви знаєте" is used to attract the recipient's attention; in the fourth, the interstitial sentence "як здалося мені" expresses the degree of probability of the message) Thus, by repeating the interstitial constructions and listing the meanings that they can express, students confirm the correctness of their answer and update their knowledge.

Next, the sentences in the left and right columns should be compared. The comparison can be made with the following questions:

1. The reasons why parentheses and embedded constructions are used in a sentence (parentheses indicate the speaker's attitude to the expressed thought, and embedded constructions do not convey a subjective assessment, performing the function of complementing, clarifying a sentence or one of its members).

2. Graphic design of sentences with parentheses and/or embedded constructions (parentheses are singled out with the help of commas, and embedded constructions are usually surrounded by brackets or dashes. A comma with a dash is placed in the case when there should have been a comma at the place of the break in the main sentence). The teacher must specify this conclusion. The design of embedded constructions with dashes or brackets is determined by the degree of proximity of the insert in content to the main part of the sentence or to one of its members. If the connection of the inserted passage with the entire sentence is close or

the particular embedded construction is rarely used, then a dash is put, but if the insert is widespread and its connection with the main part of the sentence is weak, then brackets are used instead. However, this design is not always followed; brackets can highlight an uncommon construction that is close in meaning to the main sentence or one of its members, and a dash, on the contrary, can highlight a common independent construction.

3. Location of parentheses and/or embedded constructions in the main sentence. (parentheses and/or embedded constructions can take any place in the main sentence: at the beginning (2nd sentence), in the middle (1st, 3rd), and can also be at the end of the main sentence (4th sentence). While embedded constructions are placed only in the middle (less often at the end) of the main sentence.

4. Ways of including parentheses and embedded constructions in the main sentence. (Parentheses and embedded constructions are included in the main sentence with conjunctions – 4th, linking words – 8th, but usually without them – 1st, 2nd, 3rd, 5th, 6th, 7th).

5. Connections established between the main clause and parentheses/embedded constructions (parentheses and embedded constructions are not members of the sentence and are not syntactically dependent on the members of the sentence that contains them; they are closely related to the main clause only in semantics).

6. Ways of expressing interjections and sentences and interjection constructions (interjections can be expressed by modal words, verbs and other parts of speech. Parentheses can be monosyllabic and disyllabic, common and uncommon. Embedded constructions can be expressed by both individual words and sentences) [13: 120].

6. The intonation with which interjections, word combinations, and parentheses are pronounced (parentheses are pronounced with almost the same tone as the main clause and are separated in

writing by commas: *Брати жили, як то кажуть, душа в душу* (M. Rylskyi). Inserted words, phrases, and sentences are linguistic units characterized by a specific intonation of inclusion, which does not violate the intonational unity of the main sentence, and express additional remarks, clarifications, and notes regarding the content of the main sentence: *Іде Катерина у личаках – лихо тяжке! – і в одній свитині* (T. Shevchenko). There may be an exclamation point or question mark. Inserted words or sentences that are pronounced in a raised tone are highlighted on both sides of the dash: *Він спраєді ще не зна, що то – нова! – лягає борозна на сіруватій сфері його мозку...* (B. Oliynyk).

An embedded construction is separated on both sides by commas and dashes if it is in a place where a comma is normally used: *Не було ще такого літнього ранку, – хіба вже каміння з неба, – щоб дід Арсен, прозваний Бушиєю, всідів дома* (H. Tiutiunnyk).

Inserted words or sentences are most often pronounced with a lowered tone, in which case they are highlighted in parentheses: *Поетів дар (як всі дари, гіркий) – всю недоцільність віршів зрозуміти* (Ye. Pluzhnyk).

After analyzing the sentences and comparing them, students can formulate a conclusion that parentheses are such constructions that indicate an additional message or clarification of the content of the main sentence or one of its members, are framed by brackets or dashes, and are located in the middle or at the end of the main sentence, included in it without conjunctions or with the help of conjunctions or linking words, and can be members of the sentence expressed by separate words, phrases, prepositional constructions. They differ from embedded constructions and interjections in that they introduce additional information into the sentence [10: 250]. To consolidate the skills and develop the ability to distinguish between parentheses and embedded constructions, it is possible to propose performing a set of exercises of a reproductive and creative nature, which allow for a deep and consistent analysis of syntactic phenomena, to reveal the laws of

the functioning and development of language, and to consciously use the powerful potential of the syntactic structure of the Ukrainian language.

I. Identify interjections in the text, clarify their structure and semantics (express confidence or uncertainty, evaluate the statement, name the source of the message, serve to connect thoughts, draw attention to what is said, organize the statement) and ways of expressing them.

1. *А то, трапляється, і зовсім до школи не прийде* (Ye. Hutsalo). 2. *Цю дівчину разів, мабуть, із вісім коло млина вночі я спостеріг*. 3. *А втім, і згодом він не війтував*. 4. *Вчинили ви, сказати б, нестачечно*. 5. *Чужа душа – то, кажуть, темний ліс*. 6. *Це як, скажімо, вірувати в Бога і продавати душу сатані* (L. Kostenko). 7. *Література, за висловом письменника, наповнює ідеї плотю і кров'ю* (I. Tzura). 8. *Ніде правди сковати, мені не зовсім це сподобалось* (B. Hrinchenko). 9. *На мій превеликий смуток, він поставився до мого задуму досить холодно* (I. Vilde). 10. *Жахіть війни, на щастя, ви не знали...* (O. Honchar). 11. *Ні, гріх сказати, в нас не б'ють, начальство вище близько тута* (Lesia Ukrainka). 12. *Саме таким, на Павлову думку, неоднінно й повинно бути* (A. Holovko) [14].

2. II. Distinguish in context homonymous interjections and sentence members, find out the ways of their expression and syntactic role in the sentence. Explain punctuation marks.

1. *То так як Галя, кажу, була собі така заміліа, то Мотря її й не приганяла до своєї роботи, а все наймала наймичку* (Panas Myrnyi). Кажу йому: чув, що підходить хтось, а здороватися не здоровався, бо не візнав – бачу погано. 2. *Справді, чи скінчиться, нарешті, коли-небудь оця безводна дорога?* (O. Honchar). Так ось нарешті сонце сіло так низькощо зазирнуло в бабині вікна, полоскотало старій щоку, зігріло темні прожилки на руках і сковалося за річкою... (H. Tiutiunnyk). 3. *Дивлюсь я на неї крізь сльози, і здається вона мені якоюсь плямою, а не людиною. Та вже господня покликала, розлучила нас, а то б, здається, й цілу ніч*

просиділа (*Panas Mytuyi*). 4. Се його, правда, й повисішало: жалування йому давали більше від інших... (*Panas Mytuyi*) Так це правда, що геніальні думки спадають раптом (*V. Pidmohylnyi*) [11].

III. Clarify the structure and semantic functions (clarification or addition) of the embedded units.

1. Він справді ще не зна, що то – нова! – лягає борозна на сіруватій сфері його мозку... (*B. Oliinyk*). 2. Так було зі мною тільки раз, коли віддав найкращу свою іграшку (зозулю з годинника) Птаховій дівчинці Галі... (*H. Tutiunpuk*). 3. В чорній калюжі, осклілій, затканій німотою, всівся, мов срібний павук, ліхтар вечірній (губи в губи – спиває з неї стужку) (*V. Stus*). 4. А з Чигирина й з Батурина в тумані (казацьке військо тільки виплива) два гетьмани виходять мертві й п'яні, і кожен довго плаче і співа (*Ye. Malaniuk*). 5. У вдячність за багатство тих двох років, що вона подарувала мені (напевно, несвідомо, але й хай!), я подарував читачам спомини про неї (*L. Mosendz*). 6. Їх меншає – я знаю тільки двох, – аматорів, кому цікаво й досі, чим і коли уславився Архілок, кого Алкей уславив на Лесбосі... (*Ye. Pluzhnyk*) [5].

IV. Виділити в тексті вставні (прямою рискою) та вставлені (хвилястою рискою) конструкції, прокоментувати розділові знаки.

1. Прочитав лист і з коментарями – вони здавалися мені дотепними – одіслав назад. 2. А через місяць ми зустрілися, можна сказати, вперше як брати... 3. Григорій приїхав до Кам'янки-Бузької, за його словами, маючи лише старенський чемодан з книгами та єдиний, місцями вже зашиваний, костюм. (*H. Tutiunpuk*). 4. Треба славно – раз судилося вмерти – перебути вік свій, а не покон. (*B. Stus*). 5. Ніколи твій образ – божусь – не зітреметься з скрижалів моєї душі і моєї серця. (*A. Krymskyi*). 6. Орфей, до речі, також був фракієць. 7. Картина, прямо скажем, феерична (*L. Kostenko*) [14].

Also, a following game-base element can be used during the lesson. The group is divided into three teams, each of which chooses a captain. The captains receive the same task, for which they are given a certain number of minutes. During this

time, the captains must add as many parentheses and embedded constructions as possible to the given sentence, according to the example: *Потрібно любити те, що робиш...*, *Обираїтьте професію за своїми інтересами та здібностями...*, *Навіть у щоденій праці можна піднятися до творчості...*.

The task for teams can be to write a short essay using parentheses and embedded constructions.

Conclusions and research perspectives. Thus, to fully and comprehensively study parentheses and embedded constructions, it is important to encourage students to delve deeply into the problem, to approach the tasks creatively. Summarizing what has been said, the following conclusions can be drawn.

1. Work on sentences with interjections, word combinations and sentences and interjection constructions aims to direct students to use the named linguistic units in their own speech.

2. Learning becomes more effective, consistent, and systematic when special exercises are used that are based on the techniques of observing language material and comparing language units.

3. All educational components contribute to the development of students' competence and creativity of the younger generation. At the same time, the most valuable aspect of working in language classes is that here you can use valuable materials from fiction, as well as immense opportunities for creativity of both the teacher and students.

Further research on this topic will cover the problems of improving the content, methods, and tools of working on syntax, taking into account modern approaches to the formation of competencies of higher education students who are able to solve complex professional tasks by means of linguistic communication; determining the place of linguistic and speech competencies as a result of professional training of future specialists. The materials of the article can be used in the process of teaching a course of the Ukrainian language in a professional direction, in the development of special courses on the problem of studying syntax in a communicative aspect.

REFERENCES (TRANSLATED & TRANSLITERATED)

1. Babych, N.D. (2003). *Praktychna stylistyka i kultura ukrainskoi movy* [Practical stylistics and culture of the Ukrainian language]: navch. posibnyk. Lviv: Svit, 432 [in Ukrainian].
2. Vysotskyi, A.V. (1998). *Z istorii vyvchennia vstavnykh i vstavlenykh chastyn rechennia* [From the history of the study of inserted and inserted parts of sentences]. *Systema i struktura skhidnoslovianskykh mov – The system and structure of East Slavic languages*. Kyiv: NPU imeni M.P. Drahomanova, 218-223 [in Ukrainian].
3. Huivaniuk, N.V. (2005). *Do poniatia komunikatyvnoi paradyhmy rechennia* [To the concept of the communicative paradigm of the sentence]. *Movoznavstvo – Linguistics*, no 3-4, 148-154 [in Ukrainian].
4. Huivaniuk, N.V. (1999). *Formalno-semantichni spivvidnoshennia v systemi syntaksychnykh odynyts* [Formal-semantic relations in the system of syntactic units]. Chernivtsi: Ruta, 336 [in Ukrainian].
5. Zahnitko, A.P., Vintoniv, M.O., & Domracheva, I.R. (2004). *Ukrainskyi praktychnyi syntaksys* [Ukrainian practical syntax]: navch. posibnyk dla samost. roboty. Donetsk: "TOVVKF BAO", 144 [in Ukrainian].
6. Kalish, V.A. (1995). Funktsionalno-komunikatyvnyi pidkhid do slova v movnii osviti vchyteliv pochatkovykh klasiv [Functional-communicative approach to the word in language education of primary school teachers]. *Candidate's thesis*. Kyiv: Instytut pedahohiky APN Ukraine, 251 [in Ukrainian].
7. Kostrytsia, N.M. (2002). Formuvannia ukrainskoho profesiinoho movlennia u studentiv vyshchych navchalnykh zakladiv ekonomichnoi osvity Ukrayny [Formation of Ukrainian professional speech among students of higher educational institutions of economic education of Ukraine]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kyiv: Natsionalnyi pedahohichnyi universytett im. M.P. Drahomanova, 16 [in Ukrainian].
8. Mamalyha, A. (1997). Rivni tekstovoho vyokremlennia vstavnykh i vstavlenykh konstruktsii (na materiali hazet) [Levels of text highlighting of inserted and inserted constructions (based on newspaper material)]. *Visnyk Kyivskoho universytetu im. T. Shevchenka. Seriia: Zhurnalistyka – Bulletin of Taras Shevchenko University of Kyiv. Series: Journalism*. Kyiv, vol. 4, 239-248 [in Ukrainian].
9. Menshykov, I.I., & Popova, I.S. (2002). *Rechennia yak predykatyvna, komunikatyvna i funktsionalna odynytsia movlennia* [Sentence as a predicative, communicative and functional unit of speech]: navch. posibnyk. Donetsk: RVV DNU, 48 [in Ukrainian].
10. Slynko, I.I. (1994). *Syntaksys suchasnoi ukrainskoi movy: problemni pytannia* [Syntax of the modern Ukrainian language: problematic issues]. Kyiv: Vyshcha shkola, 670 [in Ukrainian].
11. *Stylistyka ukrainskoi movy* [Stylistics of the Ukrainian language]. Retrieved from: <https://vseosvita.ua/library/embed/01002hvk-e640.doc.html> [in Ukrainian].
12. Pliushch, M.Ia., Bevzenko, S.P., & Hrypas, N.Ia. (2000). *Suchasna ukrainska literaturna mova* [Modern Ukrainian literary language]: pidruchnyk. Kyiv: Vyshcha shkola, 430 [in Ukrainian].
13. Shulzhuk, K.F. (2004). *Syntaksys ukrainskoi movy* [Syntax of the Ukrainian language]: pidruchnyk. Kyiv: Akademiia, 408 [in Ukrainian].
14. *Trenazher z pravopysu ukrainskoi movy* [Ukrainian spelling trainer]. Retrieved from: https://webpen.com.ua/pages/Syntax_and_punctuation/embedded_and_inserted_parts_of_the_sentence.html [in Ukrainian].
15. Turchak, O.M. (2011). *Z istorii vyvchennia vstavlenykh konstruktsii yak syntaksychnoi katehorii strukturno-komunikatyvnoho rivnia* [From the history of the study of inserted constructions as a syntactic category of the structural-communicative level]. *Visnyk Dnipropetrovskoho universytetu. Seriia: Movoznavstvo – Bulletin of Dnipropetrovsk University. Series: Linguistics*, t. 19, vol. 17 (3), 160-165 [in Ukrainian].

Received: August 07, 2025

Accepted: September 03, 2025